

ที่ มท ๐๔๐๙.๖/ ๑ ๑๕๒๖

สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน
กรมการพัฒนาชุมชน
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ อาคารรัฐประศาสนภักดี
ชั้น ๕ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐

๒ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ชักซ้อมการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมการพัฒนาชุมชน ที่ มท ๐๔๐๙.๖/ว ๒๖๑ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน จำนวน ๑ ชุด
๒. ทะเบียนข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชน จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมการพัฒนาชุมชน ได้มอบหมายให้จังหวัดดำเนินการ ๑) สำรวจสถานะศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่ได้รับงบประมาณจากกรมฯ และที่สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดให้การสนับสนุนการดำเนินงานใหม่ทั้งหมด ๒) ทำการประเมินจัดระดับเพื่อการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน นั้น

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้ศูนย์เรียนรู้ชุมชนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและเป็นสถานที่สร้างสัมมนาชีพให้กับชุมชน กอปรกับต้องการให้คนในชุมชนมีคุณภาพและวิถีชีวิตที่ดี กรมฯ จึงขอให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ทบทวนการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน ให้เป็นไปตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
๒. ตรวจสอบข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่จังหวัดให้การสนับสนุน (เพิ่มเติม) จากทะเบียนข้อมูลศูนย์เรียนรู้ชุมชนของกรมฯ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ และส่งกรมฯ ภายในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๙
๓. ยกระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชนที่อยู่ในระดับพอใช้ และต้องปรับปรุงให้อยู่ในระดับดีอย่างน้อย

อำเภอละ ๑ แห่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิชาติ ไตติลภเวช)
อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการความรู้ชุมชน

โทร.๐-๒๑๔๑-๖๑๓๒ โทรสาร ๐-๒๑๔๓-๘๙๑๒

การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

กรมการพัฒนาชุมชน

แนวคิด

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน
การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

คุณย์เรียนรู้ชุมชน

๑. เป็นคุณย์มีชีวิต ขับเคลื่อนได้จริง

๒. คนที่มาเรียนรู้ต้องนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง

๓. ขยายผลการพัฒนาเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน

ภารกิจ

๑. ให้บริการข้อมูล/ความรู้

๒. เผยแพร่ความรู้

๓. พัฒนาครัวเรือนและหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ

แนวทาง

๑. สร้าง และใช้กลไก

๒. จัดโครงสร้างศูนย์ฯ

๓. บูรณาการให้ทุกหน่วยงานใช้ศูนย์ร่วมกัน

๔. บูรณาการภาครัฐ เอกชน และประชาชนสนับสนุนการพัฒนาศูนย์ฯ

๕. ฝึกอบรมและขยายผล คร.พัฒนาโดยวิธีการ $30+1+2+3...$

๖. ใช้ศูนย์เป็นเครื่องมือพัฒนาสู่การเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง

คณะกรรมการ

ระเบียบข้อบังคับ

๔

โครงสร้างและองค์ประกอบ

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๕

อบรมการใช้ชีวิต+ทักษะอาชีพ

วิทยากร

จุดเรียนรู้

การขับเคลื่อนศูนย์เรียนรู้ฯ

เกณฑ์การประเมินจัดระดับ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

๑. ความเป็นมา

ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ดำเนินการจัดตั้งโดยชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ มีคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ชุมชน ที่ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นผู้คัดเลือก เป็นผู้บริหารจัดการ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในชุมชน เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและชุมชนเป็น แหล่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชน ที่สมดุลทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

๑. เรียนเพื่อให้มีความรู้
๒. เรียนเพื่อให้เอาไปทำเป็น
๓. เรียนเพื่อให้ใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่น
๔. เรียนเพื่อให้มีความเป็นคน

กรมการพัฒนาชุมชน จึงจัดทำเกณฑ์การจัดระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชนขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการ กำหนดแผนพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์เรียนรู้ชุมชนให้มีศักยภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและชุมชน และ เป็นที่ยอมรับของหน่วยงานภาคีต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เกณฑ์การประเมิน เป็นเครื่องมือในการจัดระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชน กำหนดแผนการ ดำเนินงานพัฒนาศูนย์เรียนรู้ชุมชน

๓. ข้อมูลทั่วไป

ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบ้าน.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

วันเดือนปีที่ก่อตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อประธานศูนย์เรียนรู้ชุมชนคนปัจจุบัน (นาย/นาง/นางสาว).....นามสกุล.....โทร.....

จำนวนคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้ชุมชน.....คน

กิจกรรม ศูนย์เรียนรู้ชุมชน (ปัจจุบัน)

๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....
๖. ....
๗. ....

เกณฑ์การประเมินจัดระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชน

ที่	เกณฑ์ประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
๑.	ด้านองค์กรและการบริหารจัดการ ๑) คณะกรรมการ - การประชุม และบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร ๒) ระเบียบ/ข้อบังคับ - ระเบียบ/ข้อบังคับ เป็นลายลักษณ์อักษร ๓) สถานที่ - สถานที่ตั้งศูนย์เรียนรู้ชุมชน ๔) วิทยาการประจำศูนย์เรียนรู้ชุมชน/จุดเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ - วิทยาการประจำศูนย์ ฯ /จุดเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ ๕) ข้อมูล - ข้อทั่วไปภายในหมู่บ้านหรือชุมชน	( ) ประชุมปีละ ๙ ครั้ง ขึ้นไป = ๓ ( ) ประชุมปีละ ๖ - ๘ ครั้ง = ๒ ( ) ประชุมต่ำกว่า ๖ ครั้ง = ๑ ( ) มีระเบียบ/ข้อบังคับเป็นลายลักษณ์อักษรติดแสดงไว้ที่ศูนย์ ฯ = ๓ ( ) มีระเบียบ/ข้อบังคับเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่ได้ติดแสดงไว้ที่ศูนย์ = ๒ ( ) ไม่มีระเบียบ/ข้อบังคับ = ๑ ( ) มีสถานที่ตั้งศูนย์ ฯ เป็นเอกเทศสามารถให้บริการได้ทุกวัน = ๓ ( ) มีสถานที่ตั้งศูนย์ ฯ ไม่สามารถเปิดให้บริการได้ทุกวัน = ๒ ( ) มีสถานที่ตั้งศูนย์ ฯ ชั่วคราว (ไม่เป็นเอกเทศ) = ๑ ( ) มีวิทยาการประจำศูนย์ ฯ/จุดเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ ครบทุกจุด = ๓ ( ) มีวิทยาการประจำศูนย์ ฯ/จุดเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ ไม่ครบทุกจุด = ๒ ( ) ไม่มีวิทยาการประจำศูนย์ ฯ/จุดเรียนรู้/ฐานเรียนรู้ = ๑ ( ) มีข้อมูลทั่วไปถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน = ๓ ( ) มีข้อมูลทั่วไปถูกต้อง ครบถ้วนแต่ไม่เป็นปัจจุบัน = ๒ ( ) ไม่มีข้อมูลทั่วไป = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑ ( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑ ( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑ ( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑

ที่	เกณฑ์ประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
๒.	- แผนผังจุดเรียนรู้ของหมู่บ้านหรือชุมชน	( ) มีแผนผังจุดเรียนรู้ถูกต้องครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน = ๓ ( ) มีแผนผังจุดเรียนรู้ถูกต้องครบถ้วน แต่ไม่เป็นปัจจุบัน = ๒ ( ) ไม่มีแผนผังจุดเรียนรู้ = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	- ทะเบียนทุนชุมชนของตำบล ๕ ประเภท	( ) มีทะเบียนทุนชุมชนครบทุกประเภท และเป็นปัจจุบัน = ๓ ( ) มีทะเบียนทุนชุมชนครบทุกประเภท แต่ไม่เป็นปัจจุบัน = ๒ ( ) มีทะเบียนทุนชุมชนไม่ครบทุกประเภท และไม่เป็นปัจจุบัน = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	๖) แผนการบริหารจัดการ	( ) มีการจัดทำแผน ฯ ครบทุกด้าน และนำไปปฏิบัติ ๗๐% ขึ้นไป = ๓	( ) ได้ ๓
	- แผนการบริหารจัดการ ๖ ด้าน (ด้านการพัฒนาองค์กร, (ด้านการจัดการความรู้, ด้านการถ่ายทอดองค์ความรู้, ด้านการพัฒนาวิทยากร, ด้านพัฒนาเครือข่าย และด้านแหล่งทุน)	( ) มีการจัดทำแผน ฯ ครบทุกด้าน และนำไปปฏิบัติ ๕๐-๖๙ % = ๒ ( ) มีการจัดทำแผน ฯ ครบทุกด้าน และนำไปปฏิบัติ น้อยกว่า ๕๐% = ๑	( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	๗) การเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ชุมชน	( ) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างน้อย ๓ เครือข่าย = ๓	( ) ได้ ๓
	- การเชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์เรียนรู้ชุมชน	( ) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายอย่างน้อย ๒ เครือข่าย = ๒ ( ) มีการเชื่อมโยงเครือข่ายน้อยกว่า ๒ เครือข่าย = ๑	( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	๘) ทุนในการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน	( ) มีแหล่งทุนของทางราชการ และแหล่งทุนที่จัดหาเอง = ๓	( ) ได้ ๓
	- ทุนในการดำเนินงานศูนย์เรียนรู้ชุมชน	( ) มีแหล่งทุนของทางราชการ = ๒ ( ) ไม่มีแหล่งทุน = ๑	( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	กิจกรรม	( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ ๓ เรื่อง ขึ้นไป = ๓	( ) ได้ ๓
	๑) การจัดการความรู้	( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ ๒ เรื่อง ขึ้นไป = ๒ ( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ น้อยกว่า ๒ เรื่อง = ๑	( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	- การจัดการความรู้และการให้บริการ	( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ ๓ เรื่อง ขึ้นไป = ๓ ( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ ๒ เรื่อง ขึ้นไป = ๒ ( ) มีการจัดการความรู้ และให้บริการ น้อยกว่า ๒ เรื่อง = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑

ที่	เกณฑ์ประเมิน	ตัวชี้วัด	เกณฑ์
	- มีองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	( ) มีองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ทุกเดือน = ๓ ( ) มีองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ทุก ๖ เดือน = ๒ ( ) มีองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพิ่มขึ้นปีละ ๑ ครั้ง = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	๒) การถ่ายทอดองค์ความรู้		
	- จุดเรียนรู้และฐานเรียนรู้	( ) มีจุดเรียนรู้ และฐานเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ๓ จุด = ๓ ( ) มีจุดเรียนรู้ และฐานเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า ๒ จุด = ๒ ( ) มีจุดเรียนรู้ และฐานเรียนรู้ น้อยกว่า ๒ จุด = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้	( ) มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างน้อย ๖ ครั้ง/ปี = ๓ ( ) มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างน้อย ๓ ครั้ง/ปี = ๒ ( ) มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ น้อยกว่าปีละ ๓ ครั้ง = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑
	- การจัดทำสื่อ/เครื่องมือ การถ่ายทอดความรู้	( ) มีการจัดทำสื่อ /เครื่องมือ อย่างน้อย ๓ ชนิด = ๓ ( ) มีการจัดทำสื่อ /เครื่องมือ อย่างน้อย ๒ ชนิด = ๒ ( ) มีการจัดทำสื่อ /เครื่องมือ น้อยกว่า ๒ ชนิด = ๑	( ) ได้ ๓ ( ) ได้ ๒ ( ) ได้ ๑

เกณฑ์   คะแนน   ๓๕ - ๔๕ = ดี
                    คะแนน   ๒๕ - ๓๔ = พอใช้
                    คะแนน   ต่ำกว่า ๒๕ = ปรับปรุง

ผลการประเมินจัดระดับศูนย์เรียนรู้ชุมชน.....คะแนน อยู่ระดับ.....